

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

11 | S | I, II

262082

**අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය, 2022(2023)
 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (சாதாரண தர)ப் பரீட்சை, 2022(2023)
 General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, 2022(2023)**

**බුද්ධ ධර්මය I, II
 பௌத்தம் I, II
 Buddhism I, II**

**පැය තුනයි
 மூன்று மணித்தியாலம்
 Three hours**

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි
 மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
 Additional Reading Time - 10 minutes
 අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

බුද්ධ ධර්මය I

- උපදෙස්:**
- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
  - * අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල, දී ඇති (1), (2), (3), (4) යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරා ගන්න.
  - * ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන් ඔබ තෝරාගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (X) ලකුණ යොදන්න.
  - * එම පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා ද පිළිපදින්න.

1. බුදුරජාණන් වහන්සේ තම පළමු ධර්මදේශනය පැවැත් වූ ස්ථානය හා උන්වහන්සේගේ පරිනිර්වාණය සිදු වූ ස්ථානය දැක්වෙන වරණය කුමක් ද?
  - (1) ලුම්බිණි සල් උයන හා උපවත්තන සල් උයන
  - (2) ලුම්බිණි සල් උයන හා ඉසිපතන මිගදාය
  - (3) ඉසිපතන මිගදාය හා සප්තපර්ණි ගුහාව
  - (4) ඉසිපතන මිගදාය හා උපවත්තන සල් උයන
2. සිදුහත් බෝසතුන්ගේ අනුපමේය රූපශ්‍රිය හා ශාන්තබව දැක "මෙවන් පුතකු ලද මවක් පියෙක් නිවුණෝ වෙතියි" ප්‍රකාශ කරනු ලැබුවේ,
  - (1) සුජාතා සිටු දියණිය විසිනි.
  - (2) පුජාපති ගෝතමීය විසිනි.
  - (3) කිසා ගෝතමීය විසිනි.
  - (4) මාගන්ධිය බිසව විසිනි.
3. රෝගියකු හට වෛද්‍යවරයකුගේ සේවය (වෛදකම) කරමටම, උපස්ථායකගේ සේවය (හෙදකම) වැදගත් වන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ ආදර්ශයෙන් ම පෙන්වා දුන් අවස්ථාවකට නිදසුනක් වන්නේ,
  - (1) සුනීත කථා පුවතයි.
  - (2) සෝපාක කථා පුවතයි.
  - (3) මට්ටකුණ්ඩලී කථා පුවතයි.
  - (4) පුනිගන්තනිස්ස කථා පුවතයි.
4. සංග්‍රාම භූමියක සිටින ඇතෙකුට සතුරාගෙන් කෙතරම් හී පහර වැදුන ද පසුපසට නොයන්නාක් මෙන් නින්දා ප්‍රශංසා ආදිය හමුවේ නොසැලී ඉදිරියට යාමේ හැකියාවක් බුදුරජාණන් වහන්සේට විය. මෙය,
  - (1) පුරිසදම්ම සාරථී ගුණය නමින් හැඳින්වේ.
  - (2) තාදී ගුණය නමින් හැඳින්වේ.
  - (3) මහා කරුණා ගුණය නමින් හැඳින්වේ.
  - (4) යථාවාදී තථාකාරී ගුණය නමින් හැඳින්වේ.
5. නිවන් පසක් කිරීමට අවශ්‍යවන මනා වූ ප්‍රතිපත්ති රකින බැවින් මහාසංඝරත්නය,
  - (1) සුපට්ටනන නම් වන සේක.
  - (2) උපුපට්ටනන නම් වන සේක.
  - (3) ඤායපට්ටනන නම් වන සේක.
  - (4) සාමීව්ට්ටනන නම් වන සේක.
6. බුදුරජාණන් වහන්සේ අන්‍ය ආගමික ආරාමවලට වැඩම කළ කල්හි ඉතා උණුසුම් ආකාරයෙන් උන්වහන්සේ පිළිගනු ලැබූ බව බොහෝ සුත්‍රවල දැක්වේ. මෙයින් ප්‍රකට වන්නේ උන්වහන්සේ තුළ පැවති,
  - (1) ආගමික සහනශීලී බවයි.
  - (2) උපේක්ෂා සහගත බවයි.
  - (3) අකම්පා ගුණයයි.
  - (4) මහා කරුණා ගුණයයි.
7. බුදුරජාණන් වහන්සේ, පිප්ඵලී ගුහාවට වැඩමකොට සත්ත බොජ්ඣංග ධර්මය දේශනා කිරීමෙන් පසු එය ශ්‍රවණය කොට තම රෝගී තත්ත්වයෙන් මිදුනේ,
  - (1) මහා කාශ්‍යප හිමි ය.
  - (2) ගිරිමානන්ද හිමි ය.
  - (3) මහ මුගලන් හිමි ය.
  - (4) චුන්ද හිමි ය.

8. ස්වභාවික පරිසරයම දම්සහා මණ්ඩප බවට පත් කරගත් අවස්ථා රැසක් ගෞතම බුදුසිරිතෙත් ප්‍රකට වේ. ඒ අනුව උන්වහන්සේ වේදනා පරිග්‍රහ සූත්‍රය දේශනා කළේ,
- (1) අවිරවනී නදී තීරයේ පිහිටි අඹ වනයේ දී ය. (2) වම්පා නුවර අසල ගග්ගරා පොකුණ සමීපයේ දී ය.
  - (3) ගිජ්ජකුට පර්වතයේ සුකරකත ලෙනෙහි දී ය. (4) විශාලා මහනුවර වන පියසක දී ය.
9. සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේ නෙක්ඛම්ම පාරමිතාව සම්පූර්ණ කළ ආකාරය ප්‍රකටවන ජාතක කථාව කුමක් ද?
- (1) ලෝමහංස ජාතකය (2) මධ්‍යදේව ජාතකය
  - (3) තේමිය ජාතකය (4) මහාකපි ජාතකය
10. තණ්හා මාන මිත්‍යාදාෂ්ටියෙන් තොරව කරුණා ප්‍රඥාවෙන් යුතුව තමාගේත් අනුන්ගේත් අභිවෘද්ධිය පිණිස බලවත් උත්සාහය ඇති කරගනිමින් සම්පූර්ණ කරන පාරමිතාව හඳුන්වන්නේ,
- (1) ප්‍රඥා පාරමිතාව නමිනි. (2) චීර්ය පාරමිතාව නමිනි.
  - (3) අධිෂ්ඨාන පාරමිතාව නමිනි. (4) ක්ෂාන්ති පාරමිතාව නමිනි.
11. බුදුරජාණන් වහන්සේ, ගිරිමානන්ද හිමියන්ට රෝග වැළඳීමට හේතුවන කරුණු අටක් දේශනා කළහ. එම කරුණු අතරට අයත් නොවන කරුණ කුමක් ද?
- (1) පින් ධාතුව කිපීම (2) ලේ ධාතුව කිපීම
  - (3) සාතු විපර්යාස හේතු වීම (4) කර්ම විපාක පදනම් වීම
12. බුදුරජාණන් වහන්සේ, “යමෙක් මල් පලතුරු උයන්, වනාන්තර වවන් ද, ඒදඬු පාලම් පැන්හල් පොකුණු තනා දෙත් ද ඔවුන්ට දිවා රැ පින් වැඩේ.” යනුවෙන් දේශනා කළේ,
- (1) අනේපිඬු සිටුතුමා ඇසූ ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු වශයෙනි.
  - (2) තෝදෙය්‍ය පුත්‍ර සුභ මානවකයා ඇසූ ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු වශයෙනි.
  - (3) එක්තරා දෙවියෙක් විමසූ ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු වශයෙනි.
  - (4) විශාඛාව විමසූ ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු වශයෙනි.
13. ජාතික, ආගමික හා සංස්කෘතික විවිධත්වයක් ඇති ශ්‍රී ලාංකික ජන සමාජයේ සහජීවනයෙන් ක්‍රියාකිරීම සඳහා අදාළ නොවන කරුණ කුමක් ද?
- (1) කුමන ආගමකට ජාතියකට අයත් අයෙකුට වුව ද අවැඩක් නොකර සිටීම ය.
  - (2) සියලු ජාතීන් කෙරෙහි සතර සංග්‍රහ වස්තුවලට අනුව පැවතීම ය.
  - (3) වෙනත් ආගමික සිද්ධස්ථානවලට ගරු කිරීම හා හානි නොකිරීම ය.
  - (4) සෑම ආගමකින්ම උගන්වන්නේ එක ම දෙයක් බව පිළිගෙන සියලු ආගම් ඇදහීම ය.
14. “ස්වාමීනී මම බොහෝ දේ පාඩම් කර ඇත්තෙමි. එහෙත් දැන් ඒවා මතකයට නංවා ගත නොහැකි ය. එයට හේතුව කුමක්දැයි” බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත පැමිණි බමුණෙක් විමසූ කල්හි උන්වහන්සේ දේශනා කළේ,
- (1) පංච නිවරණ ධර්ම සිත තුළ ක්‍රියාත්මක වීම නිසා මතකයට නොඑන බවයි.
  - (2) අකුසල මූල තුන සිත තුළ ක්‍රියාත්මක වීම නිසා මතකයට නොඑන බවයි.
  - (3) සතර අගතියෙන් යුතුව කටයුතු කිරීම නිසා මතකයට නොඑන බවයි.
  - (4) පස් පව්වල නිරතවීම නිසා මතකයට නොඑන බවයි.
15. කුසල ධර්ම දියුණු කරන මානසික අභ්‍යාසය භාවනාව බව පෙන්වා දී ඇත. මෙහිදී කුසල ධර්ම යන්නෙන් අදහස් වන්නේ,
- (1) නිරෝගී, නිවැරදි, දක්ෂ යන්නයි. (2) සැදැහැවත්, පිංවත්, නිවැරදි යන්නයි.
  - (3) යහපත්, ගුණවත්, නිරෝගී යන්නයි. (4) දක්ෂ, ධර්මධර, ශික්ෂාකාමී යන්නයි.
16. සමඵ භාවනාවේ දී කෙටි කලකින් උසස් ප්‍රතිඵල ලබාගැනීමට අනුගමනය කළ යුතු වඩාත් වැදගත් පිළිවෙත වන්නේ,
- (1) සම සතලිස් කර්මස්ථාන ඉගෙන ගැනීමයි.
  - (2) උපදේශ සහිත ව වර්තයට සුදුසු කර්මස්ථානයක් වැඩීමයි.
  - (3) පුද්ගල වර්ත ලක්ෂණ හඳුනාගෙන තිබීමයි.
  - (4) භාවනාවේ පූර්ව අවශ්‍යතා ගැන මනා දැනීමක් ලබා ගැනීමයි.
17. “මබ වහන්සේගේ ශාස්තෘවරයා දෙසන් දහම කුමක් ද?”
 “හේතු ප්‍රත්‍ය ඇතිකල ඇතිවන්නා වූ ධර්මයෝ හේතු ප්‍රත්‍ය නැතිකල නැති වෙත් යන දහම මාගේ ශාස්තෘ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරති.”
 ඉහත ප්‍රශ්නය නැගූ හා ඊට ඉහත පිළිතුර ලබාදුන් දෙදෙනා වනුයේ,
- (1) සංජය පිරිවැජියා හා අස්සජි හිමි ය. (2) කෝලිත පිරිවැජියා හා අස්සජි හිමි ය.
  - (3) උපතිස්ස පිරිවැජියා හා අස්සජි හිමි ය. (4) උපතිස්ස පිරිවැජියා හා කොණ්ඩඤ්ඤු හිමි ය.

18. නාම රූප ධර්ම හේතුකොට ගෙන ආයතන හය (මධ්‍යයතන) ඇතිවන බව පරිච්චසමුප්පාදයේ දැක්වේ. එම ආයතන හය දැක්වෙන වරණය කුමක් ද?
- (1) නාම, රූප, වේදනා, සංඥා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ
  - (2) රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ, ධර්ම
  - (3) පඨවි, ආපේ, තේජෝ, වායෝ, ආකාශ, සමුද්‍ර
  - (4) වක්ඛු, සෝත, සාණ, ජීවිතා, කාය, මන
19. පුනර්භවය තහවුරු කරන සත්ත්වයාගේ පෙර භවයන්හි පැවැත්ම හා මතු භවයන්හි පැවැත්ම දක්නා ඤාණයන් හඳුන්වන්නේ,
- (1) පුබ්බේ නිවාසානුස්සති හා චුතුපපාත ඤාණ යනුවෙනි.
  - (2) පුබ්බේනිවාසානුස්සති හා ආසවක්ඛය ඤාණ යනුවෙනි.
  - (3) චුතුපපාත හා ඉද්ධිවිධ ඤාණ යනුවෙනි.
  - (4) දිබ්බසෝත හා පරචිත්තවිජානන ඤාණ යනුවෙනි.
20. බුදුදහමට අනුව දුකින් මිදීමට අදාළ මග අනුපූර්ව ශික්ෂාවකි. අනුපූර්ව ක්‍රියාවලියකි. අනුපූර්ව ප්‍රතිපදාවකි. මෙම අනුපිළිවෙළින් යා යුතු ගමන් මගෙහි පළමු පියවර ලෙස සැලකෙන්නේ,
- (1) සමාධියයි. (2) ප්‍රඥාවයි. (3) සද්ධාවයි. (4) භාවනාවයි.
21. මහ ඇතාගේ අඩි සලකුණු තුළට වනයේ වෙසෙන ඕනෑම සතෙකුගේ අඩි සලකුණු ඇතුළු කළ හැකිවන්නා සේම, අවුරුදු හතලිස් පහක් මුලුල්ලේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ ධර්මය ඇතුළත් කළ හැකි ප්‍රධාන ම ධර්ම කරුණ වන්නේ,
- (1) සතර සතිපට්ඨානයයි. (2) චතුරාර්ය සත්‍යයයි.
  - (3) සතර සංග්‍රහ වස්තුවයි. (4) සතර සෘද්ධිපාදයයි.
22. මරණින් මතු පළමු ආත්මභාවයේ දී හෙවත් ඊළඟ භවයේ දී විපාකදීමට ඉදිරිපත්වන කර්ම හඳුන්වන්නේ,
- (1) දිට්ඨධම්මවේදනීය කර්ම ලෙස ය. (2) උපපජ්ජවේදනීය කර්ම ලෙස ය.
  - (3) අපරාපරියවේදනීය කර්ම ලෙස ය. (4) අභෝසි කර්ම ලෙස ය.
23. වෙනත් සත්ත්ව වර්ගයා අතර ජීව විද්‍යාත්මක වෙනස්කම් දැක්වීමට බොහෝ සාධක පැවතිය ද මිනිසා පිළිබඳ එබඳු වෙනස්කම් දැක්විය නොහැකි බවත් ලිංග ජාති වශයෙන් මිනිසුන් අතර සමානත්වයක් ඇති බවත් දේශනා කරනු ලැබුයේ,
- (1) වසල සූත්‍රයේ දී ය. (2) කසිභාරද්වාජ සූත්‍රයේ දී ය.
  - (3) වාසෙට්ඨ සූත්‍රයේ දී ය. (4) අග්ගඤ්ඤ සූත්‍රයේ දී ය.
24. දානය හා ධර්මානුකූල හැසිරීම යන මඟුල් කරුණු දැක්වෙන මංගල සූත්‍ර දේශනා පාඨය ඇතුළත් වරණය කුමක් ද?
- (1) “දානං සීලං පරිච්චාගං” (2) “දානං සීලං ච භාවනා”
  - (3) “දානං සග්ගස්ස සෝපාණං” (4) “දානං ච ධම්මවරියාව”
25. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි පැවිදි පක්ෂය විසින් ගිහි ජනතාව වෙනුවෙන් ඉටු කළ යුතු යුතුකම් අතරට අයත් නොවන කරුණ වන්නේ,
- (1) පවින් වැළැක්වීම ය. (2) යහපත් ක්‍රියාවල යෙදවීම ය.
  - (3) මෛත්‍රී සහගතව කරා කිරීම ය. (4) සුගතියට මග කියාදීම ය.
26. පුද්ගලයකුගේ දියුණුවට මෙන්ම පරිහානියට ඉවහල්වන කරුණු සඳහන් කරමින් දේශනා කරන ලද්දේ,
- (1) මංගල හා වසල සූත්‍රයි. (2) මංගල හා සිගාලෝවාද සූත්‍රයි.
  - (3) මංගල හා පරාභව සූත්‍රයි. (4) පරාභව හා වසල සූත්‍රයි.
27. ගිහි ජීවිතය හා සම්බන්ධව සැලකීමේ දී ජීවිත හා දේපල ආරක්ෂාවීම, පවුල් ජීවිතයේ සාමය හා සතුට ඇතිවීම, විශ්වාසය, මනා සිහිබුද්ධිය හා සෞඛ්‍ය ඇතිවීම යන කරුණු සුරක්ෂිත වන්නේ,
- (1) දස පින්කිරියවත්වල යෙදීම තුළිනි. (2) පංචශීල ප්‍රතිපත්තියෙහි පිහිටා කටයුතු කිරීම තුළිනි.
  - (3) ත්‍රිවිධ පුණ්‍යක්‍රියාවල යෙදීම තුළිනි. (4) සතර සංග්‍රහවස්තුවල යෙදීම තුළිනි.
28. “තමාට අහිත වූ අයහපත් දේ කිරීම ඉතා පහසු ය. වැඩදායක යහපත් දේ කිරීම අපහසු ය.” මෙම අදහස ඇතුළත් ධම්මපද ගාථාවේ මුල් දෙපදය වන්නේ,
- (1) “අත්තනාව කතං පාපං - අත්තනා සංකිලිස්සති” යන්නයි.
  - (2) “යො වෙ වස්සසතං ජීවේ - දුස්සීලෝ අසමාහිතො” යන්නයි.
  - (3) “සුකරානි අසාධුනී - අත්තනෝ අහිතානි ච” යන්නයි.
  - (4) “නතං කම්මං කතං සාධු - යං කත්වා අනුතප්පති” යන්නයි.

262082

29. නුවණින් පිරික්සා, සිතා විමසා කටයුතු කිරීම, රෝග නිධානය විමසා පිළියම් කරන වෛද්‍යවරයා මෙන් ක්‍රියා කිරීම, දොස් නිදොස් සොයා බලා නිදොස් දේ කිරීම යන අදහස් ඇතුළත් පාඨය කුමක් ද?
 (1) සුවිකම්ම (2) නිසම්මකාරී (3) සක්ඤ්‍ය (4) ධම්මජීවී
30. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් සිත්කලු ස්ථාන ලෙස වර්ණනා කරන ලද නිග්‍රෝධය, වෞර ප්‍රපාතය, කාලශීලාව, සප්ප සොණ්ඨික පබ්භාරය හා තපෝදාරාමය වැනි ස්ථාන පිහිටියේ,
 (1) විශාලා මහනුවරයි. (2) රජගහ නුවරයි. (3) කුසිනාරා නුවරයි. (4) සැවැත් නුවරයි.
31. දීඝ නිකායේ වක්කවත්ති සීහනාද සූත්‍රයේ සඳහන් පරිදි දල්හනෙමි නම් සක්විති රජු සතුව පැවති සප්තරත්නය අතුරෙන් වතුරත්නයෙන් සංකේතවත් කරන්නේ,
 (1) රාජ්‍යත්වයයි. (2) රජුගේ රියසකයි. (3) වක්‍රාවාටයයි. (4) රාජ්‍ය ආරක්ෂාවයි.
32. රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ බෞද්ධ ආකල්පය පැහැදිලි කෙරෙන ප්‍රකාශ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
 A - රාජ්‍ය පාලකයින් සමගිව ක්‍රියා කළ යුතු ය.
 B - රාජ්‍ය තුළ අධාර්මික ක්‍රියා මැඩලිය යුතු ය.
 C - නීතිය කඩ නොකොට ආරක්ෂා කළ යුතු ය.
 D - විශාරදයන්ගෙන් උපදෙස් ලබා ගත යුතු ය.
 මෙම ප්‍රකාශ අතුරෙන් සඳහන් අපරිහානිය ධර්මවලට අයත් ප්‍රකාශ ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.
 (1) A පමණි. (2) A සහ C පමණි. (3) B සහ C පමණි. (4) C සහ D පමණි.
33. වැලිවිට අසරණ සරණ සිරි සරණංකර සංසරාජ මාහිමිපාණන් වහන්සේ විසින් රචිත ග්‍රන්ථ ගණයට ඇතුළත් නොවන්නේ,
 (1) මුනිගුණාලංකාරයයි. (2) බුදුගුණාලංකාරයයි.
 (3) සාරාර්ථ සංග්‍රහයයි. (4) සතර බණවර සන්නයයි.
34. ඉංග්‍රීසි පාලන සමයේ පිරිහීමට පත්ව තිබූ බෞද්ධ අධ්‍යාපනය හා බුදුදහම නගා සිටුවීමට දේශනිතෙමි පිරිස් සමග එක් වී පරම විඥානාර්ථ බෞද්ධ සමාගම පිහිටුවනු ලැබුවේ,
 (1) මිගෙට්ටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමියන් විසිනි. (2) හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල හිමියන් විසිනි.
 (3) අනගාරික ධර්මපාලතුමන් විසිනි. (4) හෙන්රි ස්ටීල් ඕල්කට්තුමන් විසිනි.
35. පංචසනිකා සංගීතිය නමින් හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවයි. (2) දෙවන ධර්ම සංගායනාවයි.
 (3) තෙවන ධර්ම සංගායනාවයි. (4) සිව්වන ධර්ම සංගායනාවයි.
36. තෙවැනි ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ගණයට අයත් නොවන කරුණ වන්නේ,
 (1) අභිධර්ම පිටකයට කථාවන්ථුප්පකරණය එක්වීම ය.
 (2) දුස්සීල මහණුන් සසුනින් නෙරපීම ය.
 (3) ධර්මය කටපාඩමින් රැගෙන යාමට භාණක පරපුරකට පැවරීම ය.
 (4) දේශීය හා විදේශීය ධර්ම ප්‍රචාරය සිදුවීම ය.
37. පුරා විද්‍යාඥයින්ගේ මතයට අනුව බුද්ධ ප්‍රතිමා කලාවේ ආරම්භය සිදු වී ඇත්තේ,
 (1) ක්‍රි.පූ. පළමුවන සියවසේ දී ය. (2) ක්‍රි.පූ. තෙවන සියවසේ දී ය.
 (3) ක්‍රි.ව. පළමු සියවසේ දී ය. (4) ක්‍රි.ව. තෙවන සියවසේ දී ය.
38. ලක්දිව බුදුදහම ස්ථාපිත වීමත් සමග දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා විසින් ඉදිකරන ලද ථූපාරාම දාගැබෙහි තැන්පත් කර ඇත්තේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ,
 (1) ශ්‍රීවා ධාතුව ය. (2) දකුණු අකු ධාතුව ය.
 (3) ලලාට ධාතුව ය. (4) වම් අකු ධාතුව ය.
39. ස්තූපය සඳහා ඉදි වූ වෘත්තාකාර පියස්සක් සහිත ගෘහය වේනියසර හෙවත් වටදාගෙය නමින් හැඳින්වෙන අතර පැරණි ලක්දිව වේනියසර අතර කලාත්මක බවින් අනූන වටදාගෙය පිහිටා ඇත්තේ,
 (1) ථූපාරාමයේ ය. (2) අම්බස්තලයේ ය. (3) ලංකාරාමයේ ය. (4) මැදිරිගිරියේ ය.
40. ශ්‍රී ලාංකේය බෞද්ධ සිතුවම් කලාව විෂයයෙහි භාරතීය ආභාසය ප්‍රබලව සිදුව ඇත. එහිලා ඉන්දියාවේ පැරණි අජන්තා සිතුවම්වලට නැකම් කියන සිතුවම් විද්‍යාමාන වන්නේ,
 (1) දඹුලු විහාර සිතුවම් තුළයි. (2) සීගිරි සිතුවම් තුළයි.
 (3) කැලණි විහාර සිතුවම් තුළයි. (4) දිඹුලාගල සිතුවම් තුළයි.

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 11 S I, II

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය, 2022(2023)
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (சாதாரண தர)ப் பரீட்சை, 2022 (2023)
General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, 2022(2023)

බුද්ධ ධර්මය I, II
பௌத்தம் I, II
Buddhism I, II

බුද්ධ ධර්මය II

- * පළමුවැනි ප්‍රශ්නය හා තවත් ප්‍රශ්න හතරක් ඇතුළු ව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.
- * පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද තෝරා ගන්නා අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.

1. (i) සිදුහත් බෝසතාණන් කිං කුසලගවේසී ව සිටි කාලයේ හමු වූ සමාපත්තිලාභී තවුසන් දෙදෙනාගේ නම් ලියන්න.
- (ii) 'අරහං' බුදු ගුණයෙහි අර්ථය ලියන්න.
- (iii) ලෝමහංස ජාතකයෙන් ප්‍රකට කෙරෙන්නේ අප මහ බෝසතාණන් වහන්සේ සම්පූර්ණ කළ කිනම් පාරමිතාව ද?
- (iv) සමථ භාවනාවෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රයෝජන දෙකක් ලියා දක්වන්න.
- (v) "දානං සීලං ච නෙක්ඛම්මං" යන ගාථාවෙන් දැක්වෙන්නේ කිනම් ධර්ම කරුණු පිළිබඳව ද?
- (vi) ත්‍රි ශික්ෂාව නම් කරන්න.
- (vii) "සුසුඛං වත ජීවාම - වේරිනේසු අවේරිනෝ" මෙම පාඨයේ අදහස ලියන්න.
- (viii) ස්තුපාංග හතරක් නම් කරන්න.
- (ix) "සංඛාර නිරෝධා විඤ්ඤාණ නිරෝධෝ" මෙහි අදහස පහදන්න.
- (x) ශ්‍රද්ධාවේ ප්‍රභේද දෙක නම් කරන්න.
2. (i) වාග්සපජ්ජ සූත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි පුද්ගලයාගේ මෙලොව හිතසුව පිණිස පවතින කරුණු අතුරෙන් දෙකක් ලියන්න.
- (ii) ඉහත (i) හි කරුණුවලින් එක් කරුණක් පැහැදිලි කරන්න.
- (iii) යුතුකම් ඉටුකරන දැහැමි සමාජයක් ගොඩනැගීම සඳහා පංචබලි සංකල්පය ඉවහල්වන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.
3. (i) "නතං කම්මං කතං සාධු" යන ධම්මපද ගාථාව සම්පූර්ණ කොට ලියන්න.
- (ii) එම ගාථාවේ අර්ථය ලියන්න.
- (iii) "අකුසලයෙන් වැළකී කුසලයෙහි යෙදීමෙන් දෙලොව ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ධම්මපදය උපදෙස් සපයයි" විමසන්න.
4. (i) දස රාජ ධර්මවලට අයත් කරුණු අතුරෙන් දෙකක් නම් කරන්න.
- (ii) සතර සංග්‍රහ වස්තු නම් කර ඉන් එකක් පැහැදිලි කරන්න.
- (iii) ධාර්මික රාජ්‍ය පාලනයක් සඳහා බෞද්ධ දේශපාලන මූලධර්ම ඉවහල්වන ආකාරය විස්තර කරන්න.
5. (i) පංච නියාම ධර්ම අතුරෙන් දෙකක් නම් කරන්න.
- (ii) විපාක දෙන ආකාරය අනුව කර්මයේ ප්‍රභේද හතර දක්වා ඉන් එකක් සැකෙවින් පහදන්න.
- (iii) ශිෂ්‍ය ජීවිතයේ ගැටලු විසඳාගැනීම සඳහා පටිච්ච සමුප්පාද න්‍යාය උපයෝගී කොටගත හැකි ආකාරය පහදන්න.

[ගෘහවැනි පිටුව බලන්න.

6. (i) දෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීම සඳහා හේතු වූ කරුණු අතුරින් දෙකක් ගෙනහැර දක්වන්න.
- (ii) එම ධර්ම සංගායනාව පැවැත් වූ ස්ථානය, රාජානුග්‍රහය ලබා දුන් පාලකයා හා මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළ මහරහතන් වහන්සේ ලියා දක්වන්න.
- (iii) දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ශාසන ඉතිහාසය කෙරෙහි බලපෑ ආකාරය පහදන්න.
7. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරින් දෙකකට කෙටි සටහන් ලියන්න.
- (i) රේරුකාණේ වන්දවීමේ මහනාහිමි
- (ii) මෙමති භාවනාව
- (iii) සම්මා ආජීව
- (iv) බුද්ධ ප්‍රතිමාව

***

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்

රහස්‍යයි

අ.පො.ස. (සා.පෙළ) විභාගය - 2022 (2023)
க.பொ.த. (சா.தர)ப் பரீட்சை - 2022 (2023)

විෂය අංකය
பாட இலக்கம்

11

විෂය
பாடம்

මුද්‍රිත බර්මය

I පත්‍රය - පිළිතුරු
I பத்திரம் - விடைகள்

ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරේ අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරේ අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරේ අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරේ අංකය விடை இல.
01.	4	11.	2	21.	2	31.	1
02.	3	12.	3	22.	2	32.	2
03.	4	13.	4	23.	3	33.	2
04.	2	14.	1	24.	4	34.	4
05.	1	15.	1	25.	3	35.	1
06.	1	16.	2	26.	3	36.	3
07.	1	17.	3	27.	2	37.	3
08.	3	18.	4	28.	3	38.	2
09.	2	19.	1	29.	2	39.	4
10.	2	20.	3	30.	2	40.	2

විශේෂ උපදෙස් } එක් පිළිතුරකට ලකුණු
விசேட அறிவுறுத்தல் } ஒரு சரியான விடைக்கு

01

බැගින්
புள்ளி வீதம்

මුළු ලකුණු / மொத்தப் புள்ளிகள் 01 x 40 = 40

පහත නිදසුනෙහි දක්වෙන පරිදි බහුවරණ උත්තරපත්‍රයේ අවසාන තීරුවේ ලකුණු ඇතුළත් කරන්න.
கீழ் குறிப்பிடப்பட்டிருக்கும் உதாரணத்திற்கு அமைய பல்தேர்வு வினாக்களுக்குரிய புள்ளிகளை பல்தேர்வு வினாப்பத்திரத்தின் இறுதியில் பதிச.

නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව } 25
சரியான விடைகளின் தொகை } 40

I පත්‍රයේ මුළු ලකුණු } 25
பத்திரம் I இன் மொத்தப் புள்ளி } 40

අ.පො.ස. (සා.පෙළ) විභාගය - 2022 (2023)

11 - බුද්ධ ධර්මය

11 පත්‍රය

1. (i) සිදුහත් බෝසතාණන් සිං ආසලයෙහි ව සිටි කාලයේ හමු වූ සමාජනීතිරී නිවැරදි ලෙසින් දෙසොත් නම් ලියන්න.

ආලාප කාලාම, උද්දකරාම / උද්දකරාම පුත්ත

1-1
2-2

(ලකුණු 02B)

(ii) 'අරහං' සිදු ඉඤ්ජයෙහි අර්ථය ලියන්න.

සියලු කෙලෙසුන්ගෙන් දුරු වූ හෙයින් ද.

රහසිත්වත් පවි තොකළ හෙයින් ද.

සියලු පුජාවන් ලැබීමට සුදුසු වන හෙයින් ද "අරහං" නම් වන සේක.

50 - 01
1 - 0
2 - 1
3 - 2

(ලකුණු 02B)

(iii) ලෝමනංස ජාතකයෙන් පුතට කෙරෙන්නේ අප මහ බෝසතාණන් වහන්සේ සම්පූර්ණ කළ ධීනම් පාරමිතාව ද?

උපේක්ෂා පාරමිතාව (උපේක්ෂා)

(ලකුණු 02B)

(iv) සමට භාවනාවෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රයෝජන දෙකක් ලියා දක්වන්න.

පංච අභිඤා ලබා ගත හැකිවීම

අස්ම සමාපත්ති ලබා ගත හැකිවීම

ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ ආදී කෙලෙස් සිතිවිලි පාලනය වීම

ධාරණ ශක්තිය වැඩිවීම

පාඩම් නිර්මේදී පහසුවක් දැනීම

සිතෙහි තෘප්තීමත් ස්වභාවයක් ඇතිවීම

අසහනය නැතිවීම

ප්‍රසන්න පෙනුමක් ඇතිවීම

නාසික මානසික රෝග පීඩා දුරුවීම

නිරෝගී වීම

සිත එකඟ කර ගැනීමට උපකාරීවීම

ආදී අදාළ නිවැරදි කරුණු සඳහන් ව ඇත්නම් ලකුණු දෙක ලබා දෙන්න.

හරි ප්‍රතිපත්ති ධර්මය වීම

1-1
2-2

(ලකුණු 02B)

2. (i) ව්‍යවහාරික ස්වභාවය දැක්වෙන පරිදි පුද්ගලයන්ගේ මෙහෙයවීම් ක්‍රමවලට විශේෂ පවතින කරුණු අතුරින් **දෙකක්** ලියන්න.

අනුකූලව

- 1. උද්යෝග සම්පදා - උත්සාහ සම්පන්නතිය
- 2. ආරක්ෂිත සම්පදා - ආරක්ෂා සම්පන්නතිය
- 3. කලාත්මක මිත්තමා - කලාත්මක මිත්‍ර සම්පන්නතිය
- 4. සමජීවිකතා - අය වැය සමච්ඡාදන ජීවත්වීම

එක් කරුණකට ලකුණ බැගින් කරුණු දෙකට ලකුණු දෙක ලබා දෙන්න.
(ලකුණු 02 යි)

(ii) ඉහත (i) හි කරුණුවලින් එක් කරුණක් පැහැදිලි කරන්න.

1. උද්යෝග සම්පදා - උත්සාහ සම්පන්නතිය

තවත් කවන ජීවිත රැකියාවක් උත්සාහයෙන්, දැන දෙපයේ වියයෙන්, දහඩිය වගුරුවා, ධාර්මිකව, ධාර්මික ක්‍රියා අනුමතය කරමින් සිදුකළ යුතුය. එය උත්සාහ සම්පන්නතියයි. ධාර්මික රැකියා ලෙස;

- 1. කෘෂි කර්මාන්තය
- 2. වෙළඳාම
- 3. වෙළඳාම
- 4. ආරක්ෂක සේවය
- 5. රාජ්‍ය සේවය
- 6. වෙනත් ශිල්ප කර්මාන්ත දක්වා තිබේ.

2. ආරක්ෂිත සම්පදා - ආරක්ෂා සම්පන්නතිය

ධාර්මිකව උපයා සපයාගත් ධනය විනාශ වීමට ඉඩ නොදී ආරක්ෂා කර ගැනීම ආරක්ෂා සම්පන්නතියයි.

ධනය විනාශ වී යා හැකි ක්‍රම ලෙස;

- 1. රජයට අයත්වීම
- 2. සොරුන් විසින් පැහැර ගනු ලැබීම
- 3. ගින්නෙන් හා ජලයෙන් විනාශයට පත්වීම
- 4. තමා ප්‍රිය නොකරන අයට අයත්වීම ආදිය දක්වා තිබේ.

3. කලාත්මක මිත්තමා - කලාත්මක මිත්‍ර සම්පන්නතිය

කලාත්මක මිත්‍රයින් හෙවත් යහපත් මිතුරන් ඇසුරු කිරීමයි. සඳ්ධා, සිල, වාග, පඤ්ඤා ආදී ශුභ ධර්මයන්ගෙන් පිරිසුන් යහපත් මිතුරන් ඇසුරු කිරීමයි.

4. සමජීවිකතා - අය වැය සමච්ඡාදන ජීවත්වීම

තමාගේ ආදායම හා වියදම හොඳින් දැන ආදායමට වඩා වියදම වැඩි නොකොට ජීවත්වීමයි. එනම් අය වැය මනාව නූලනය කරගෙන ධනය පරිහරණය කිරීමයි.

එක් කරුණක් කෙටියෙන් හඳුන්වා තිබෙනම් ලකුණු තුන දෙන්න.
(ලකුණු 03 යි)

(iii) සුදුසුකම් ඉටුකරන දැනුම් සමාජයක් නොවනුයේ සඳහා පාඨමිලි සංකල්පය ඉවහල්වන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.

සුදුරපාණන් වහන්සේ අනෙක්සිදු සිටුතුමාට දේශනා කළ සත්තනම්ම සූත්‍ර දේශනාවේ දී ධාර්මිකව ධනය උපයන ආකාරය, උපයාගත් ධනය පරිභෝජනය කරන ආකාරය මෙන්ම එහි ධනය සුදුසුකම් ඉටුකිරීම සඳහා යොදාගත යුතු ආකාරය ද පැහැදිලි කළහ. සුදුසුකම් ඉටු කරන දැනුම් සමාජයක් ගොඩ නැගීම සඳහා එම සුත්‍රානුකූල පාඨ මිලි සංකල්පය ඉවහල්වේ.

පාඨ මිලි යනු:

1. භද්දානි මිලි
2. අනිමි මිලි
3. සුඛබ්බෙසන මිලි
4. රාජ මිලි
5. දේවතා මිලි යන කරුණු පහයි.

Handwritten notes:
5 - ක්ෂිප් 1
4

විවිධ භූමි පාඨ මිලි නම්ද ඉහත සුදුසුකම් පහ ඉටු කළ යුතුය.

- භද්දානි මිලි** - භද්දානි මිලි යනු උපයාගත් ධනයෙන් භද්දානිට සැලකීම හෙවත් සුදුසුකම් ඉටු කිරීමයි.
- අනිමි මිලි** - අනිමි මිලි යනු ආභාරකයින්ට සංග්‍රහ සත්කාර කිරීමයි.
- සුඛබ්බෙසන මිලි** - සුඛබ්බෙසන මිලි යනු මිය ගිය භද්දානිට පින්පෙන් ලබාදීමෙන් සුදුසුකම් ඉටු කිරීමයි.
- රාජ මිලි** - රාජ මිලි යනු රට වැසියන් වශයෙන් ගෙවිය යුතු බදු ආදිය ගෙවීමෙන් රජයට සුදුසුකම් ඉටු කිරීමයි.
- දේවතා මිලි** - දේවතා මිලි යනු දෙවියන්ට පිංදීම ආදී ආගමික කටයුතු සිදු කිරීමයි.

සමාජයේ ඒ ඒ කණ්ඩායම්වලට කමාගෙන් ඉටුවිය යුතු මෙම සුදුසුකම් නොපිරිහෙන ලෙස ඉටු කිරීමෙන් දැනුම් සමාජයක් ගොඩ නැගේ.

පිළිතුර සම්පූර්ණ ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න.
(ලකුණු 05 යි)

3. (i) "නතං කම්මං කතං සාධං" යන ධර්මපද භාෂාව සම්පූර්ණ නොව ලියන්න.

නතං කම්මං කතං සාධං
යං නත්වා අනුකම්පසති
යස්ස අස්ස ප්‍රමුඛෝ රෝදං
විපාකං පටිසේවති

Handwritten notes:
ඉති ඉති ඉති ඉති ඉති

(ධර්ම පදය, බාල වග්ගය, 08 භාෂාව)

භාෂාව සම්පූර්ණයෙන් ලියා ඇත්නම් ලකුණු දෙක ප්‍රදානය කරන්න.
අක්ෂර වින්‍යාසය නොසලකන්න.
(ලකුණු 02 යි.)

(ii) සතර සංග්‍රහ වස්තු නම් කර ඉන් එකක් පැහැදිලි කරන්න.

- 1. දානය
- 2. ප්‍රිය වචන
- 3. අර්ථවර්ෂාව
- 4. සමානාත්මතාව

1/2 - 0
 4 වැනි ප්‍රශ්න - 1
 3 වැනි ප්‍රශ්න - 2

1. දානය

ජනතාවගේ ආර්ථික අභිවෘද්ධිය උදාකරලීම පාලනයාගේ වගකීම වේ. එහිලා ජීවනෝපාය මාර්ග සැපයීම, බන් වැටුප් ලබා දීම ආදිය දානය ලෙස හැඳින්වේ.

2. ප්‍රිය වචන

ජනතාවගේ යහපත හා අභිවෘද්ධිය සඳහා ප්‍රිය වචන කතා කිරීමයි. බොරු කීම, කෝලාමි කීම, ගිණිවචන හා පරුෂ වචන කතා කිරීමෙන් වැළකී සත්‍ය හා මිනිස් වචන කතා කිරීම මෙයින් අදහස් කෙරේ.

3. අර්ථවර්ෂාව

රටවැසියන්ගේ යහපත හා දියුණුව පිණිස සිය කාලය, ශ්‍රමය, ධනය වැය කරමින් ජනතා සේවයේ යෙදීම අර්ථවර්ෂාවයි.

4. සමානාත්මතාව

අභනිගාමී තොර් සියලු රටවැසියන් කෙරෙහි සම සිතින් කටයුතු කිරීමයි.

සතර සංග්‍රහ වස්තු නම් කිරීමට ලකුණු එකයි.
 ඉන් එකක් තේරීමෙන් පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු දෙකයි.
 (ලකුණු 03 යි)

(iii) ධාර්මික රාජ්‍ය පාලනයක් සඳහා බෞද්ධ දේශපාලන මූලධර්ම ඉවහල්වන ආකාරය විස්තර කරන්න.

ධාර්මික රාජ්‍ය පාලනයක් සඳහා මුදුරපාණන් වන්නේ දේශනා කොට වදාළ දේශපාලන මූලධර්ම අදාළ කරගත හැකිය. ජනතා භික්ෂාදී පාලනයක විසින් අනුගමනය කළ යුතුයැයි මුදු දහමේ ඉදිරිපත් කොට ඇති දස රාජධර්ම, දස සත්විනිවත්, සජ්ඣ අපරිභානිය ධර්ම, පාවිසිල ප්‍රතිපත්තිය, සතර සංග්‍රහ වස්තු, සිව් බල විහරණ, සතර අභනියෙන් තොරවීම ආදී රාජ්‍ය පාලන මූලධර්ම අනුගමනය කිරීමෙන් සියලු රටවැසියන්ට අර්ථවත් සේවාවක් ඉටුකිරීමට ඉඩ සැලසේ. එසේම මෙම රාජ්‍ය පාලන මූලධර්ම අනුගමනය කිරීමෙන් සිය රාජ්‍යයෙහි පරිභානිය වළක්වා, අභිවෘද්ධිය සලසා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසේ.

කරුණු දෙකක්වත් ඇසුරෙන් පිළිතුර සකස් විය යුතුය.
 පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න.
 (ලකුණු 05 යි)

කරුණු දෙකක්
 පිළිතුර සකස් විය යුතුය
 1-3
 2-5

5. (i) පංච නියාම ධර්ම අනුපේත් දෙකක් නම් කරන්න.

පංච නියාම ධර්ම

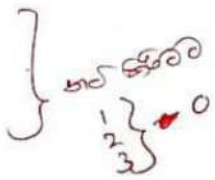
- 1. උතු නියාම
- 2. ඩිප නියාම
- 3. කම්ම නියාම
- 4. ධම්ම නියාම
- 5. විත්ත නියාම

1-2

කරුණු දෙකක් නම් කර තිබෙනම් උතුණු දෙක දෙන්න.
(උතුණු 02 ය.)

(ii) විසාක දෙන ආකාරය අනුව කර්මයේ ප්‍රභේද හතර දක්වා ඉන් එකක් සැකවින් පහදන්න.

- 1. ගරුක කර්ම
- 2. ආසන්න කර්ම
- 3. ආචිණ්ණ කර්ම
- 4. කටන්තා කර්ම

1. ගරුක කර්ම

වෙනත් කර්මයකින් වළකාලිය නොහැකි වඩාත් ශක්තිමත් බලසම්පන්න කුසලාකුසල කර්ම ගරුක කර්ම නම් වේ. පංචානන්තරිය පාපකර්ම හා නියත මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය අකුසල පක්ෂයේත්, පංච අභිඤා, අෂ්ට සමාපත්ති කුසල පක්ෂයේත් ගරුක කර්ම ගණයට අයත් වේ.

2. ආසන්න කර්ම

මරණාසන්න අවස්ථාවේදී කරන ලද්දා වූ හෝ කලින් සිදුකරන ලදුව මරණාසන්න මොහොතේ සිතට නැඟුණා වූ හෝ කුසලාකුසල කර්ම ආසන්න කර්ම නම් වේ.

3. ආචිණ්ණ කර්ම

ජීවිත පුරුද්දක් ලෙස සිදු කරන ලද කුසලාකුසල කර්ම හා කලින් කරන ලදුව නිරන්තරයෙන් සිහි කරන ලද කුසලාකුසල කර්ම ආචිණ්ණ කර්ම නම් වේ.

4. කටන්තා කර්ම

දැඩි වේගනාවක් නොමැතිව සිදු වන අසම්පූර්ණ කුසලාකුසල කර්ම කටන්තා කර්ම නම් වේ.

ප්‍රභේද හතර නම් කිරීමට උතුණු එකයි.

එක් කරුණක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කිරීමට උතුණු දෙකක් ලෙස උතුණු තුන ලබා දෙන්න.

(උතුණු 03 ය.)

(iii) ශිෂ්‍ය ජීවිතයේ ගැටලු විසඳාගැනීම සඳහා පවිච්ච සමුප්පාදන හාය උපයෝගී කොටගෙන හැකි ආකාරය පහදන්න.

ශිෂ්‍ය ජීවිතයේ ගැටලු විසඳා ගැනීමට පවිච්ච සමුප්පාදන හාය උපයෝගී කොට ගත හැකිය. ඕනෑම ගැටලුවක් ඇතිවීම, ඒ සඳහා බලපාන හේතු හඳුනා ගැනීම, ඊට විසඳුමක් සොයා ගැනීම හා ඒ සඳහා ඇති ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ තාර්කික පදනමක් හේතුවල ධර්මයෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. ගැටලුවේ සැබෑ හේතුව දැනු විට එම හේතුවට පිළියම් යෙදීමෙන් ගැටලුව නිරාකරණය කරගත හැකිය. විභාග අසමත්වීම ආදී ඕනෑම ශිෂ්‍ය ගැටලුවක් යථාර්ථවාදීව විශ්ලේෂණය කොට විසඳුම් සොයා ගැනීමට බුදු දහමේ ඉදිරිපත් වන හේතුවලටදී නායාය අදාළ කරගත හැකිය.

කෙසේ වෙතත් - පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න. (ලකුණු 05 යි.)

6. (i) දෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීම සඳහා හේතු වූ කරුණු අතුරෙන් දෙකක් ගෙනහැර දක්වන්න.

වජ්ජිපුත්තක භික්ෂූන් ඉදිරිපත් කළ දස වස්තුව - 2 වැනි ඡායාපිටකය
දුර්මකධාරී භික්ෂූන් සසුන් ගත වී සිටීම,
පිරිසිදු බුදුදහම ආරක්ෂා කර දිගටම පවත්වාගෙන යාමේ අවශ්‍යතාව
විනය විවිධ

ආදී කරුණු දෙකක් ඇත්නම් ලකුණු දෙක ලබා දෙන්න. (ලකුණු 02 යි.)

(ii) එම ධර්ම සංගායනාව පැවැත් වූ ස්ථානය, රාජානුග්‍රහය ලබා දුන් පාලකයා හා මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළ මහරහතන් වහන්සේ ලියා දක්වන්න.

පැවැත් වූ ස්ථානය - විශාලා මහනුවර වාලුකාරාමයේදී / විශාලා මහනුවරදී
රාජානුග්‍රහය ලබා දුන් පාලකයා - කාලාඥෝක රජතුමා
මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියාකළ මහරහතන් වහන්සේ - සබ්බකාමී මහරහතන් වහන්සේ.

එක් කරුණකට ලකුණ බැගින් ලකුණු තුන දෙන්න. (ලකුණු 03 යි.)

(iii) දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ශාසන ඉතිහාසය කෙරෙහි බලපෑ ආකාරය පහදන්න.

දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ශාසන ඉතිහාසය කෙරෙහි දැඩිව බලපා ඇත. දස වස්තුව පිළිගත් දුර්මකධාරී වජ්ජිපුත්තක භික්ෂූහු සංගායනාවෙන් ඉවත් කොට ධර්ම විනය ගරු කළ මහරහතන් වහන්සේලා විසින් දෙවන ධර්ම සංගායනාව පවත්වා සසුන ස්ථාවර කළහ. දස වස්තුව පිළිගත් භික්ෂූ පිරිස වෙනම සංගායනාවක් පවත්වා මහාසාසික නමින් සම්ප්‍රදායක් පිහිටුවා ගත්හ. ඒ අනුව නිකාය භේදය ඇතිවීම, දස වස්තුව ධර්ම විනයානුකූලව විනිශ්චය කොට බැහැර කිරීම හා එම අදහස් දැරූ වජ්ජි භික්ෂූන් සංගායනාවෙන් ඉවත් කිරීම නිසා සාසනය ස්ථාවර වීම, බුදුදහම තරහකාරීව ව්‍යාප්ත වීමට මහ පෘථිවි ආදිය මෙම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ලෙස දැක්විය හැකිය.

3 - වැනි ඡායාපිටකය - 2 පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න. (ලකුණු 05 යි.)

7. පහත සඳහන් මාතෘකා අනුයෝගීව දෙකට පෙට් පවසා ලියන්න.

(i) වේදිකානේ වැරදිවිලි මාතෘකාව

1897 ජූලි මස 19 වෙනි දින කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ පටිපාටි කෝට්ටියේ වේදිකානා ඉඩමේ උපත ලද රූමත් ආචාර්යවරයාගේ මරණය 1906 ජනවාරි 08 වෙනි දින බුදුම පාරේ පු. විශාල-කාර මිනිසා වෙතින් සැරිදි දිවියට එළඹ වේදිකානේ වැරදිවිලි යන නම ලැබීය. පසුව බුදුම රටට වැඩම කොට බුදුම කාණේ පුදක කොට, ක්‍රිස්තියාන ධර්මය හා භාවනා ඉගෙනගෙන එරටදී උපකම්පනය ලබා පසු කලෙක ක්‍රි ලාංකාර්ට වැඩම කළේය.

මෙරටට වැඩම කිරීමෙන් පසු උන්වහන්සේ සම්බුදු සඳහා දියුණු වෙනුවෙන් විශාල මෙහෙයක් ඉටු කළහ. මෙරටයාගේ ආරම්භක වර්ධනය කරලීම සඳහා ඉන්ට් පැබ්ලික් උන්වහන්සේ විසින් රචනා කරන ලදී. මිනිසාගේ හැඳුණු විවිධයන් පොහොසත් උන්වහන්සේ අවුරුදු 100 ක් ආයු වලදා 1997 ජූලි 04 දින අපවත් වී යෑමය.

පිළිතුර සම්පූර්ණයෙන් ලෙස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න.
(ලකුණු 05යි.)

(ii) මෙමඬු භාවනාව

මෙම භාවනාවට අයත් කර්මයන් 40 අතුරින් එකකි මෙමඬු භාවනාව. එම කර්මයන් 40 අතුරින් කරන භාවනාව මෙමඬු භාවනාවයි. කර්මයන් 40 ක් ඉටු කළ පසු මෙමඬු භාවනාවකු තුළ නිශ්පාදනය වන්නේ, මෙමඬු භාවනාව, එහි ආරම්භය ආදිය විස්තර වේ. මෙමඬු භාවනාවක් ලෙස වැඩමෙදී පළමුව කර්මයන් 40 ක් සම්පූර්ණයෙන් ආදී වශයෙන් සමත් වූ පසුව මෙමඬු භාවනාවකු මෙමඬු භාවනාවකු ආරම්භය වූ පසු ආරම්භය විස්තර වේ. මෙම වැඩමෙ ආරම්භය වූ පසු දක්වා තිබේ.

පිළිතුර සම්පූර්ණයෙන් ලෙස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න.
(ලකුණු 05යි.)

(iii) මමිමා ආර්ථය

මමිමා ආර්ථය යනු ආර්ථය අන්ධාංගීකරණය මාර්ගයේ සහිත මාර්ගයකි. වැරදි සහගත ජීවන විකල්පයන් වැළකී දැනුම් සීමා විකල්පයන් යෙදීම මමිමා ආර්ථයයි. මිනිසාගේ, දැනුම් දීම සැලැස්ම මින් අදහස් වේ. ප-විලි වැරදි වෙලදාම ආදියෙන් වැළකිය යුතුය. ඒවා;

1. අධි ආශ්‍රය වෙලදාම
2. සත්ව වෙලදාම
3. මත්පැන වෙලදාම
4. මත්ද්‍රව්‍ය වෙලදාම
5. වසඬු වෙලදාම සහ අනෙකුත් වෙලදාමවලින් වැළකී දැනුම් වෙලදාමක් යෙදීම මි. අයත් වේ.

පිළිතුර සම්පූර්ණයෙන් ලෙස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න.
(ලකුණු 05යි.)

7. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරින් **ඉදහරව** පෙට් සටහන් ලියන්න.

(i) වේදිකාගේ වැදගත්කම මාතෘකාව

1897 ජූලි මස 19 වෙනි දින කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ වයඹ කොටසේ වේදිකානු ප්‍රාමේය උපත ලද රුමේල් ඉස්කන්ඩාලා මාලික් කුමාර 1906 ජනවාරි 05 වෙනි දින බුදුම පාර්ශ්ව පු. විනාශලාභය මිනිසන් වෙතින් පැවැදී දිවියට එළඹ වේදිකාගේ වැදගත්කම යන නම ලැබීය. පසුව බුදුම රටට පැමිණි අතර බුදුම භාෂාව ප්‍රදර්ශ කොට, ක්‍රිස්තියාන ධර්මය හා භාවනා ඉගෙනගෙන එරටදී උපකම්පනය ලබා පසු කලෙක ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි කළේය. මෙරටට පැමිණි කිවිමෙන් පසු උන්වහන්සේ සම්බුදු සසුනේ දියුණුව වෙනුවෙන් විශාල මෙහෙයක් ඉටු කළහ. මහාදේවයාගේ දහම් දැනුම පරිබාහු කටයුතු සඳහා ප්‍රභව යාමයක් උන්වහන්සේ විසින් වර්තමාන තරුණ මිනිසාගේ හදවත්වලට සිටිය යුතු උන්වහන්සේ අධ්‍යාය 100 ක් ආශ්‍රිතව 1997 ජූලි 04 දින අපවත් වී පැවතුණි.

පිළිතුර සම්බන්ධයෙන් පලස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න.
(ලකුණු 05යි.)

(ii) මෙහෙයුම් භාවිතය

මෙරට භාවිතයට අයත් කරවන්නා 40 අතුරින් එකකි මෙහෙයුම්වලින් කරවන්නාය. එම කරවන්නාය අනුව කරන භාවිතය මෙහෙයුම් භාවිතයයි. කරණය මෙහෙයුම් වර්ගයකු තුළ කිසිය යුතු ලකුණක, මෙහෙයුම් වර්ග ආකාරය, එහි ආරම්භය ආදිය විස්තර වේ. මෙහෙයුම් භාවිතයක් පලස පැවැත්වීමේ පළමුව කමටත් ඉන්පසු සම්පතකරීමටත් ආදී වශයෙන් සමස්ත ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මෙහෙයුම් භාවිතය යුතු ආකාරය විස්තර වේ. මෙහෙයුම් ආරම්භය යනාදිය දක්වා තිබේ.

පිළිතුර සම්බන්ධයෙන් පලස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න.
(ලකුණු 05යි.)

(iii) සම්මාන ආදිය

සම්මාන ආදිය යනු ආර්ය අභියාචිත මාර්ගයේ සක්වල මාර්ගයන්ය. පැවැති සහගත ජීවන වෘත්තීන්ගෙන් පැවැති දැනුම් ජීවන වෘත්තීයය පෙදීම සම්මාන ආදියයි. භික්ෂුවද, දැනුම් දීම පැවැත්වීම මින් අදහස් වේ. පැවැති පැවැති පවුලකට ආදියෙන් පැවැත්විය යුතුය. ආගම;

- 1. අධි ආශ්‍රිත වෙළඳාම
- 2. සත්ව වෙළඳාම
- 3. මත්ස්‍යය වෙළඳාම
- 4. මත්ස්‍යය වෙළඳාම
- 5. වසරේ වෙළඳාම සහ අදාළ වෙළඳාමට ලියා පැවැත්වීමේ දැනුම් වෙළඳාමේ පෙදීම මුළු අයත් වේ.

පිළිතුර සම්බන්ධයෙන් පලස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න.
(ලකුණු 05යි.)

